

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 332/2016
06.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Бате Цветковића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених А.Т. и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене А.Т., адв. Т.Х.Л. и С.С., и окривљеног М.О., адв. А.М., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 431/13 од 04.11.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1614/14 од 28.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2016. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене А.Т., адв. Т.Х.Л. и адв. С.С., у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, а поводом тог захтева за заштиту законитости, по службеној дужности, на основу члана 489. став 2. Законика о кривичном поступку и у односу на окривљене Д.Л. и М.О., **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Вишег суда у Београду К 431/13 од 04.11.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1614/14 од 28.09.2015. године, у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што Врховни касациони суд описане кривичноправне радње за које су окривљени А.Т., Д.Л. и М.О. оглашени кривим, правно квалификује као кривично дело, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које их применом одредаба члана 4, 42, 45, 54. и 63. КЗ, **ОСУЂУЈЕ** и то: окривљену Д.Л. на казну затвора у трајању од шест година, окривљену А.Т. на казну затвора у трајању од пет година и окривљеног М.О. на казну затвора у трајању од пет година у коју казну им се урачунава и време проведено у притвору од 06.03.2013. године до 03.02.2014. године, док се у осталом делу наведени захтев, као и захтев браниоца окривљеног М.О., адв. А.М., **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 431/13 од 04.11.2013. године, окривљени Д.Л., А.Т. и М.О., оглашени су кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђени и то: Д.Л. на казну затвора у трајању од осам година, окр. А.Т. на казну затвора у трајању од шест година и М.О. на казну затвора у трајању од пет година.

Истом пресудом на основу члана 87. у вези члана 246. став 7. КЗ према окривљенима Д.Л. и М.О., изречене су мере безбедности одузимање предмета ближе наведених у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 264. ЗКП обавезани су окривљени да на име трошкова кривичног поступка плате износ од по 14.584,00 динара и на име судског паушала износ од по 5.000,00 динара све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1614/14 од 28.09.2015. године, усвојене су жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду у односу на окривљеног М.О. и жалба браниоца окривљене Д.Л., адв. М.Т., окривљене А.Т. и њеног браниоца, адв. А.М. и преиначена пресуда Вишег суда у Београду К 431/13 од 04.11.2013. године у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је Апелациони суд у Београду окривљене Д.Л., А.Т. и М.О. због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. КЗ осудио и то: окривљену Д.Л. на казну затвора у трајању од шест година и шест месеци, окривљену А.Т. на казну затвора у трајању од пет година и шест месеци и окривљеног М.О. на казну затвора у трајању од пет година и шест месеци уз урачунавање временаведеног у притвору од 06.03.2013. године до 03.02.2014. године, док у преосталом делу жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, браниоца окривљене Д.Л., адв. М.Т., окривљене А.Т. и њеног браниоца адв. А.М. и у целости жалба окривљеног М.О. и његовог браниоца адв. З.М. и М.Д., одбијене су као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су:

- браниоци окривљене А.Т., адв. Т.Х.Л. и адв. С.С., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног М.О., због повреде закона из члана 485. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене А.Т., у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП је основан, док у осталом делу, као и захтев браниоца окривљеног М.О., адв. А.М. су недозвољени.

Према наводима захтева бранилаца окривљене А.Т., побијаним правноснажним пресудама повређен је кривични закон (439. тачка 2) ЗКП), по питању правне квалификације кривичног дела, јер је правноснажним пресудама утврђено постојање квалификованог облика из става 3. члана 246. КЗ, односно да је дело извршено у групи, иако ни једна чињеница утврђена током поступка не иде у прилог таквог закључка, с обзиром и да из описа кривичног дела и утврђеног чињеничног стања, не произилази међусобна условљеност и повезаност радњи сваког од чланова групе, посебно имајући у виду да се ради о дугогодишњим пријатељима, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује основаним.

Одредбом члана 246. став 1. КЗ одређена је законска диспозиција основног облика кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, док је ставом 3. овог члана, предвиђен тежи облик овог кривичног дела, тако што је одређено да ће се учинилац казнити затвором од пет до 15 година, ако је дело из става 1. овог члана учињено од стране групе, или је учинилац овог дела организовао мрежу препродаваца или посредника.

Појам групе одређен је у члану 112. тачка 22. КЗ као „најмање три лица повезаних ради трајног или повремениг вршења кривичних дела које не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру“, а одредбом члана 33. КЗ одређен је појам саизвршилаштва тако да „ако више лица учествовањем у радњи извршења заједнички учине или из нехата заједнички изврше кривично дело, или остварјујући заједничку одлуку другом радњом са умишљајем битно допринесу извршењу кривичног дела, свако од њих казниће се казном прописаном за то дело“.

Према опису радње извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде од елемената групе као квалификаторне околности предметног кривичног дела, једино произилази да је дело извршено од стране три лица, док су у потпуности изостали сви остали прописани елементи. Тако је изостало не само њихово формално навођење (из члана 112. тачка 22. КЗ) него и чињенични опис из кога произилази да су наведени извршиоци повезани ради вршења, да ли трајног или повремениг, кривичних дела и којих, са или без дефинисаних улога својих чланова, континуитета чланства, или развијене структуре.

По ставу Врховног касационог суда, када је у питању кривично дело извршено у свом квалификованом (тежем) облику, та квалификаторна околност

мора бити потпуно чињенично одређена у опису дела у изреци да би из тог и таквог описа потом проистекла и та тежа квалификација дела. У конкретном случају, дакле, није било довољно навести да су три извршиоца (што јесте један од елемената појма „група“) кривично дело извршили у саставу групе, него је било неопходно описати и остале елементе групе из члана 112. тачка 22. КЗ, те је тако „само описано учешће више лица у извршењу кривичног дела односно саизвршилаштво из члана 33. КЗ, а на шта се основано указује у поднетом захтеву.

Из наведених разлога је по налажењу Врховног касационог суда описане радње неопходно правно квалификовати као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика а не као дело из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

Стога је Врховни касациони суд, усвајајући захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене А.Т. у том делу као основан, преиначио побијане правноснажне пресуде у односу на окривљену А.Т., а поводом тог захтева, по службеној дужности у односу на окривљене Д.Л. и М.О., а сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП, нашао да се у радњама окривљених А.Т., Д.Л. и М.О. стичу законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је одлучујући о кривичноправној санкцији према окривљенима, на основу члана 4, 42, 45, 54. КЗ окривљену А.Т. осудио на казну затвора у трајању од пет година, окривљену Д.Л. на казну затвора у трајању од шест година и окривљеног М.О. на казну затвора у трајању од пет година, у које казне им се применом члана 63. КЗ урачунава и време проведено у притвору као у изреци ове пресуде.

При одмеравању казне, Врховни касациони суд је имао у виду све околности из члана 54. КЗ као правилно утврђене у редовном поступку, па је нашао да овако изречене казне затвора окривљенима сразмерне су степену њихове кривице и нужне да изразе друштвену осуду за кривично дело у питању, али и довољне за остваривање прописане сврхе кажњавања (члан 4. став 2. КЗ).

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП.

Према томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП) подразумева не само формално

означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Браниоци окривљене А.Т., у захтеву за заштиту законитости указују на повреду из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али у образложењу захтева се не наводи у чему се ова повреда састоји, односно не указује о ком се недозвољеном доказу ради, а у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у образложењу захтева указује се да првостепени суд није утврдио да је пронађена супстанца врста конопље која се третира као опојна дрога, као и да није утврђено ни питање умишљаја окривљене, из чега произилази да се у суштини оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним одлукама и погрешна оцена доказа, што не представља разлог у оквиру повреда набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због кога би окривљени као овлашћено лице могао поднети захтев за заштиту законитости.

Како су, дакле у поднетом захтеву само формално означене повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено, док се у суштини указује на погрешно утврђено чињенично стање и оцену доказа од стране првостепеног и другостепеног суда, као и на повреду кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, а из којих разлога захтев за заштиту законитости је недозвољен, то је Врховни касациони суд захтев бранилаца окривљене А.Т. у овом делу одбацио као недозвољен.

Бранилац окривљеног М.О. у поднетом захтеву не опредељује конкретно учињену повреду закона, а из образложења захтева произилази да је захтев поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али се не опредељује у чему се ова повреда састоји, већ се суштински у образложењу захтева оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним одлукама (предлаже се извођење доказа вештачењем од стране првостепеног суда у новом поступку), а што не представља разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеног и његовог браниоца.

Са изнетих разлога, а на основу одредби члана 492. став 1. тачка 2) Законика о кривичном поступку и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.